

המביא גט

פרק ראשון

גיטין

ב

המביא גט ממדינת הים . כל חו"ל קרי ליה מדינת הים בר מוצל כדאמר לקמן (דף ו.י) : לריך . השליח המביאו לומר כו' וטעמא מפרש בגמ' ושליח זה הבעל עשאו שליח להולכה : רקס וחגר . תרגום של בין קדש ובין ברד מתרגמינן בין רקס לחגר (בראשית עז) : אפילו מכפר לודים .

המביא

גט ממדינת הים צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם רבן גמליאל אומר אף המביא מן הרקס ומן החגר ר' אליעזר אומר אפילו מכפר לודים ללוד וחב"א "אינו צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אלא המביא ממדינת הים והמוליך והמביא ממדינה למדינה במדינת הים צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם רשב"ג אומר אפילו מהגמוניא להגמוניא ר' יהודה אומר מרקס למזרח ורקס במזרח מאשקלון לדרום ואשקלון בדרום מעכו לצפון ועכו בצפון *ר"מ אומר עכו בארץ ישראל לגיטין המביא גט בארץ ישראל אינו צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם ואם יש עליו עוררים יתקיים בחותמו : **גמ' מ"ט רבה אמר לפי**

המביא גט . אע"ג דלשאר שטרות פנמים נמי קרי גט כדתנן בהשולח (לקמן דף לז:) אין עדים חותמין על הגט אלא מפני תיקון העולם ואיירי בכל שטרות ובפרק התקבל (לקמן דף סד.) נמי תניא וכן לגיטין ומפרש התם גיטי ממונ מ"מ לא הולך לפרש כחן גט אשה משום דברוב מקומות היכא דקתני גט סתם איירי בגט אשה ומה שכוהגים לכתוב י"ב שורות בגט אומר ר"ת משום דגט גימטריא י"ב ור"י שמע בשם רב האי גאון ובשם רבינו סעדיה משום דכתיב ספר כריתות כשיעור י"ב שיטין המפסיקין בין ארבעה חומשי ספר תורה כדאמר בבבא בתרא (דף יג:) שצריך להניח ארבעה שיטין בין כל ספר וספר והפסק שבין וידבר למשנה תורה לא חשיב שאינו אלא חוזר ושונה מה שלמעלה :

ממדינת הים . הא ללא נקט המביא גט מחוץ לארץ כדקתני בגמ' (לקמן דף ז:) המביא גט בספינה כמביא בחולה לארץ משום דבחולה לארץ הוא משמע כל חולה לארץ אפילו רקס וחגר להבי נקט ממדינת הים דמשמע רחוק כמו (יבמות דף פז:) האשה שהלך בעלה למדינת הים וכמו (שבועות דף מה:) פרעתוך צפני פלוני ופלוני והלכו למדינת הים לאפוקי רקס וחגר דפליג בהו רבן גמליאל :

אף המביא מרקס . משמע דברקס דרין זה ישראל והא דתנן כל הכתמים הבאין מרקס טהורין ור' יהודה מטמא מפני שהן גרים וטועין היינו משום דכתמים הנמלאין הם דעובדי כוכבים הם דלוחים שנהגין תורת עובדי כוכבים על שם בני לודים שהיו מלויים זה תמיד אפילו הכי ל"ל צפני נכתב ובפני נחתם ולא חשיב כבוד עלמה ורבינו מאיר פירש דרבי אליעזר הזכיר שם עירו כדאמרינן (סנהדרין דף לב:) אחר ר' אליעזר ללוד ואין נראה לר"י דכ"ש שלא היה צריך להזכיר כי היכי דלא נקט תנא קמא ממדינת הים לארץ ישראל דפשיטא היא דבארץ ישראל קאי : **ואשקלון** כדרום . הקשה ר"ת דאשקלון מארץ ישראל היא דכתיב ביהושע (יג) ואת הארץ הנשאלת וגו' האשדודי והאשקלוני וכתיב הפילה לישראל ואר"ת דעולי צבל לא כבשוה כדאמר בפ"ק דחולין (דף ז.) גבי בית שאן הרבה כרכים כבשו עולי מלכים ולא כבשו עולי צבל ולכך אין תלמידי חכמים מלויין שם ואין בתי דיני קבועין שם אבל קשה דרקס וחגר משמע הכא דהו חולה לארץ וכתיב ביהושע (כ) ויקדשו את קדש בהר נפתלי וליכא לנומר דלא כבשוה עולי צבל דכספרי בפרשת והיה עקב חשיב רקס וחגר בהדי כרכים כבשו עולי צבל וי"ל דתרי רקס וחגר הוה ואותו רקס וחגר דכתיב גבי אברהם וישב בין קדש ובין שור (בראשית כ) מתרגמינן בין רקס ובין חגרא בארץ של אבימלך מלך פלשתים ואותו היה בארץ ישראל דמסתמא דאברהם וילחך היו דרין בארץ ישראל וביהושע נמי משמע דפלשתים מארץ ישראל ואותו רקס וחגר היה במערה של ארץ ישראל דפלשתים במערבו דים פלשתים הוא גבול מערב של ארץ ישראל ורקס וחגר דמתני' היה במזרח כדאמרינן רקס במזרח ועכו אע"ג דכבשוה עולי צבל כדאמר בסוף כתובות (דף קיב.) רבי אבהו הוה מנשק כיפי דעכו ובפרק מי שאלחו (לקמן דף עו:) פריך למימרא דעכו לאו מארץ ישראל הוה הא כי הוה מפטרי רבנן מהדרי בעכו הוה מפטרי מהדרי לפי שאסור ללאת מארץ ישראל לחולה לארץ אמר ר"ת דלא קשה מידי דעכו היחה חליה בארץ וחליה בחו"ל כדמוכח בירושלמי והכא מיירי בחולה לארץ והא דלא משני נמי צמי שאלחו (שם) מתני' דאם לא באתי מכאן ועד שלשים יום והגיעו לעכו וחזר ביטל תנאו היינו לחוהו לך שבחולה לארץ היינו משום דביואל מארץ ישראל פוגע תחילה בחוהו לארץ ישראל ועכו אע"ג דכתיב ביהושע (יג) ואת הארץ הנשאלת וגו' האשדודי ונכנס לפניו ר' אלעא אמר ליה הלא כבר סיכאי מובלט בתחום ארץ ישראל וקרובה לייפורי יתיר מעכו ומה דכך מכל מקום עכו עדיפא אע"פ שהיא רחוקה מליפורי שהיא עלמה חליה מארץ ישראל ועוד היכי דייק לקמן (דף ס.) דמוכר עבדו לסוריא ילא לחירות מדתנן עכו כארץ ישראל לגיטין והוא הוא עלמה ארץ ישראל דלהכי מיבעיא ליה אי הוה מוכר עבדו לארץ ישראל כיון דמתנן עכו כיוש יחיד שמה כיוש והוא הוא עלמה ארץ ישראל דלהכי מיבעיא ליה אי הוה מוכר עבדו לארץ ישראל כיון דמתנן עכו דעפרה טמא בחולה לארץ דמי ואמר ר"י דאפילו צבל של ארץ ישראל ל"ל צפני נכתב וכו' לפי שהוא בסוף הגבול ורחוק מעיקר ישוב ארץ ישראל ומופלג מן הישיבות ובתי דינים וכן יש לתרץ גבי אשקלון וגבי רקס וחגר והשתא פריך שפיר כבר סיכאי דקרוב לייפורי שהיתה עיקר ישוב א"י טפי מעכו דרחוק מעיקר ישוב א"י אע"ג דעכו היא עלמה בארץ ישראל וכפר סיכאי הוא חולה לארץ מכל מקום פשיט שפיר כיון דקיס ליה דמובלעת מהני כאלו היא ממש מארץ ישראל כר"ג דאמר מובלעות שכיחי וגמיורי וא"ת דאמר בירושלמי המוכר עבדו לעכו ילא לחירות ר"ש אביו דרבי יודן אומר אפילו מעכו לעכו וכיון דאפילו בחוהו לארץ ישראל כיון דמתנן עכו ילא לחירות ר"ת דכתיב בחולה לארץ לגבי עיקר ישוב ארץ ישראל לגבי חולה לארץ מיהא חשיב כארץ ישראל : **ואם** יש עליו עוררין יתקיים בחותמו . אבל כל זמן דלא חתי בעל ומערער נישאת על פי הגט ולא טענינן מזוייף דמשום עיוגא חקילו בה רבנן אבל במזמן טענינן מזוייף לנפרע שלא בפניו ומיתומים ומלקוחות דאל"כ לא שבקת חיי לכל בריה שיוכל כל אדם לכתוב שטר מלוא ולהחסימ עדים מעלמו ולטרודן שלא בפניו מיתומים ומלקוחות ומיהו מזה אין להוכיח דאפילו לא טענינן להו מזוייף טענינן להו פרוע כיון דהוא עלמו הוה מיהמן לומר פרוע מיהו דאי צמי אמר מזוייף דקי"ל כמ"ד בפרק המוכר את הבית (ב"ב דף עז:) גבי שטר כים היולא על היחומים דנשבע וגובה מחלה אבל פלגא דפקדון טענינן להו פרוע הוא לך אע"ג דלא טענינן להו נאכסו משום דאביהם היה נאמן לומר החזרתיו לך במיגו דנאכסו אבל יש להוכיח דטענינן להו מזוייף דאל"כ כל אחד יכתוב שטר מוכר או שטר מתנה ויחתום עדים ויגבה שלא בפניו מיתומים ומלקוחות דהשתא אין שייך לומר פרעתי ועוד יש לדקדק מסוף פ' גט פשוט (שם דף קעז:) דטענינן ליחמי מזוייף דאמר רב הונא שכיב מרע שהקדיש כל נכסיו ואמר מנה לפלוני בידי נאמן חזקה אין אדם עושה קטניא על ההקדש ופריך וכי אדם עושה קטניא על בניו דרב ושמאל דאמרי תרוייהו שכיב מרע שאמר מנה לפלוני בידי אמר תנו נותנין לא אמר תנו אין נותנין ומסיק דרב הונא איירי בשטר מקויים ורב ושמאל בדנקיט שטר שאינו מקויים אמר תנו קיימיה לשטרא לא אמר תנו לא קיימיה לשטרא פירוש דשמא שלא להשיב את בניו אמר כן ואי לא טענינן מזוייף ליחומים מכל מקום יגבה דהא נקיט שטרא ואין לומר דטענינן פרוע דהא רב אית

עין משפט
נר מצוה

א א מיי' ס"ז מהל'
גירוסין הלכה ה סמג
עשין כ טו"ע אה"ע ס'
קמט ספיף א :

ב ב מיי' שם הלכה א ב
וסמג שם טו"ע שם :

תוספות רי"ד

המביא נמ ממדינת הים צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם . ר"ג אומר אף המביא מן הרקס ומן החגר . ר' אליעזר אומר אפילו מכפר לודים ללוד : וחב"א אינו צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אלא המוליך והמביא ממדינה למדינה במדינת הים צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם : רשב"ג אפי' מהגמוניא להגמוניא : רבי יהודה אומר מרקס למזרח ורקס מאשקלון לדרום ואשקלון בדרום מעכו לצפון ועכו בצפון רבי מאיר אומר עכו בארץ ישראל : פי' כל חו"ל קרי מדינת הים בר סבבל כדאמרינן דתם : צריך שיאמר השליח המביא . בגמ' מפרש : ושליח זה הבעל עשאו שליח להולכה : רקס וחגר תרגומא בין קדש ובין ברד בין רקס ובין חגרא . אף מכפר לודין שהיא מהו"ל ללוד שהיא סמוכה לה והיא מא"י ובגמ' מפרש פלוגתייהו . וחב"א וכו' בגמ' מפרש טאי קטוסיף את"ק דרישא : המוליך . מא"י למדינת הים : מהגמוניא להגמוניא . פי' עיר א' שהיו בה ב' הגמוניא ומקפידים זה על זה שלא יהו בני הגמוניא זו נכנסים לחברתה : ר' יהודה אומר מרקס עד סוף העולם למזרחו הוה מדינת הים ורקס עצמה נדונית במזרח העולם ולא כא"י והמביא מרקס צריך שיאמר וכן כולן רקס למזרח א"י וחוצה לה ואשקלון לדרומה ועכו לצפונה . אבל מערב של א"י אין צריך כדכתיב בגבול ים והיה לכם חיים והנדול וגבול : טאי פעסא . רבה אמר

דעובדי כוכבים הם דישראל מלניעין כחמיהן ור' יהודה מטמא נראה לו דלוחים שנהגין תורת עובדי כוכבים הם גרים וטועין היינו משום דכתמים הנמלאין הם דריים זה : **מכפר** לודים ללוד . אומר ר"י שהזכיר לוד לאשמועינן אע"פ שהיתה נקראת כפר לודים על שם בני לודים שהיו מלויים זה תמיד אפילו הכי ל"ל צפני נכתב ובפני נחתם ולא חשיב כבוד עלמה ורבינו מאיר פירש דרבי אליעזר הזכיר שם עירו כדאמרינן (סנהדרין דף לב:) אחר ר' אליעזר ללוד ואין נראה לר"י דכ"ש שלא היה צריך להזכיר כי היכי דלא נקט תנא קמא ממדינת הים לארץ ישראל דפשיטא היא דבארץ ישראל קאי : **ואשקלון** כדרום . הקשה ר"ת דאשקלון מארץ ישראל היא דכתיב ביהושע (יג) ואת הארץ הנשאלת וגו' האשדודי והאשקלוני וכתיב הפילה לישראל ואר"ת דעולי צבל לא כבשוה כדאמר בפ"ק דחולין (דף ז.) גבי בית שאן הרבה כרכים כבשו עולי מלכים ולא כבשו עולי צבל ולכך אין תלמידי חכמים מלויין שם ואין בתי דיני קבועין שם אבל קשה דרקס וחגר משמע הכא דהו חולה לארץ וכתיב ביהושע (כ) ויקדשו את קדש בהר נפתלי וליכא לנומר דלא כבשוה עולי צבל דכספרי בפרשת והיה עקב חשיב רקס וחגר בהדי כרכים כבשו עולי צבל וי"ל דתרי רקס וחגר הוה ואותו רקס וחגר דכתיב גבי אברהם וישב בין קדש ובין שור (בראשית כ) מתרגמינן בין רקס ובין חגרא בארץ של אבימלך מלך פלשתים ואותו היה בארץ ישראל דמסתמא דאברהם וילחך היו דרין בארץ ישראל וביהושע נמי משמע דפלשתים מארץ ישראל ואותו רקס וחגר היה במערה של ארץ ישראל דפלשתים במערבו דים פלשתים הוא גבול מערב של ארץ ישראל ורקס וחגר דמתני' היה במזרח כדאמרינן רקס במזרח ועכו אע"ג דכבשוה עולי צבל כדאמר בסוף כתובות (דף קיב.) רבי אבהו הוה מנשק כיפי דעכו ובפרק מי שאלחו (לקמן דף עו:) פריך למימרא דעכו לאו מארץ ישראל הוה הא כי הוה מפטרי רבנן מהדרי בעכו הוה מפטרי מהדרי לפי שאסור ללאת מארץ ישראל לחולה לארץ אמר ר"ת דלא קשה מידי דעכו היחה חליה בארץ וחליה בחו"ל כדמוכח בירושלמי והכא מיירי בחולה לארץ והא דלא משני נמי צמי שאלחו (שם) מתני' דאם לא באתי מכאן ועד שלשים יום והגיעו לעכו וחזר ביטל תנאו היינו לחוהו לך שבחולה לארץ היינו משום דביואל מארץ ישראל פוגע תחילה בחוהו לארץ ישראל ועכו אע"ג דכתיב ביהושע (יג) ואת הארץ הנשאלת וגו' האשדודי ונכנס לפניו ר' אלעא אמר ליה הלא כבר סיכאי מובלט בתחום ארץ ישראל וקרובה לייפורי יתיר מעכו ומה דכך מכל מקום עכו עדיפא אע"פ שהיא רחוקה מליפורי שהיא עלמה חליה מארץ ישראל ועוד היכי דייק לקמן (דף ס.) דמוכר עבדו לסוריא ילא לחירות מדתנן עכו כארץ ישראל לגיטין והוא הוא עלמה ארץ ישראל דלהכי מיבעיא ליה אי הוה מוכר עבדו לארץ ישראל כיון דמתנן עכו כיוש יחיד שמה כיוש והוא הוא עלמה ארץ ישראל דלהכי מיבעיא ליה אי הוה מוכר עבדו לארץ ישראל כיון דמתנן עכו דעפרה טמא בחולה לארץ דמי ואמר ר"י דאפילו צבל של ארץ ישראל ל"ל צפני נכתב וכו' לפי שהוא בסוף הגבול ורחוק מעיקר ישוב ארץ ישראל ומופלג מן הישיבות ובתי דינים וכן יש לתרץ גבי אשקלון וגבי רקס וחגר והשתא פריך שפיר כבר סיכאי דקרוב לייפורי שהיתה עיקר ישוב א"י טפי מעכו דרחוק מעיקר ישוב א"י אע"ג דעכו היא עלמה בארץ ישראל וכפר סיכאי הוא חולה לארץ מכל מקום פשיט שפיר כיון דקיס ליה דמובלעת מהני כאלו היא ממש מארץ ישראל כר"ג דאמר מובלעות שכיחי וגמיורי וא"ת דאמר בירושלמי המוכר עבדו לעכו ילא לחירות ר"ש אביו דרבי יודן אומר אפילו מעכו לעכו וכיון דאפילו בחוהו לארץ ישראל כיון דמתנן עכו ילא לחירות ר"ת דכתיב בחולה לארץ לגבי עיקר ישוב ארץ ישראל לגבי חולה לארץ מיהא חשיב כארץ ישראל : **ואם** יש עליו עוררין יתקיים בחותמו . אבל כל זמן דלא חתי בעל ומערער נישאת על פי הגט ולא טענינן מזוייף דמשום עיוגא חקילו בה רבנן אבל במזמן טענינן מזוייף לנפרע שלא בפניו ומיתומים ומלקוחות דאל"כ לא שבקת חיי לכל בריה שיוכל כל אדם לכתוב שטר מלוא ולהחסימ עדים מעלמו ולטרודן שלא בפניו מיתומים ומלקוחות ומיהו מזה אין להוכיח דאפילו לא טענינן להו מזוייף טענינן להו פרוע כיון דהוא עלמו הוה מיהמן לומר פרוע מיהו דאי צמי אמר מזוייף דקי"ל כמ"ד בפרק המוכר את הבית (ב"ב דף עז:) גבי שטר כים היולא על היחומים דנשבע וגובה מחלה אבל פלגא דפקדון טענינן להו פרוע הוא לך אע"ג דלא טענינן להו נאכסו משום דאביהם היה נאמן לומר החזרתיו לך במיגו דנאכסו אבל יש להוכיח דטענינן להו מזוייף דאל"כ כל אחד יכתוב שטר מוכר או שטר מתנה ויחתום עדים ויגבה שלא בפניו מיתומים ומלקוחות דהשתא אין שייך לומר פרעתי ועוד יש לדקדק מסוף פ' גט פשוט (שם דף קעז:) דטענינן ליחמי מזוייף דאמר רב הונא שכיב מרע שהקדיש כל נכסיו ואמר מנה לפלוני בידי נאמן חזקה אין אדם עושה קטניא על ההקדש ופריך וכי אדם עושה קטניא על בניו דרב ושמאל דאמרי תרוייהו שכיב מרע שאמר מנה לפלוני בידי אמר תנו נותנין לא אמר תנו אין נותנין ומסיק דרב הונא איירי בשטר מקויים ורב ושמאל בדנקיט שטר שאינו מקויים אמר תנו קיימיה לשטרא לא אמר תנו לא קיימיה לשטרא פירוש דשמא שלא להשיב את בניו אמר כן ואי לא טענינן מזוייף ליחומים מכל מקום יגבה דהא נקיט שטרא ואין לומר דטענינן פרוע דהא רב אית

אית

לקמן עז.

לקמן וי.

אסור וליחזוק איסורא בהאי תמיכה ומה לי בזה שיש כח ספק איסור ס"ס לחזוק איסורא פסע אחת בודאי כהאי תמיכה משא"כ בני תמיכות דמעולם לא ליחזוק איסור ודאי כהאי תמיכה חלה כל תמיכה ותמיכה כפי עומת ספק איסורא הוא ומה שהביא מהר"ם פרק גיד הנשה לאו ראייה הוא דהתם קאי דאם ניקר אחד אמרי' ביה מסתמא מומחה הוא וכחב' וז"ל ואין דומה להא דאמרי' בהמה כתיבה בחזקת איסור עומדת עד שיוודע לרובמה כשהיה כי הכתום כתיבה אין בזה שום היסור לפי שא"ל לכות בשל בלא שמיטה ומש"ה קיימה כולו בחזקת איסור עד שיוודע לך בזה שמיטה אבל ידך כולו בחזקת היסור הוא חזון מן הגיד עכ"ל הכי דלא בלא חלה לחלק בין ידך לכהמה ששמיטה והיינו משום דכיון דידוע שניקרו אחד עכ"ל אם כן מסתמא ניקרו יוסה אבל כהאי כל זמן שאין יודע שהיא מנוקת בחזקת שמיטה מנוקת היא . ומה שהביא מהר"ן ס' הנקוין נמי פשיטא דלאו ראייה היא כיון דלא ליחזוק איסורא כלל כהאי תמיכה וכמ"ל הכי ה"י גוסייה פרק האשה רבה ומ"ל כה"ל ס"ל בהדיא בזה כה"ל ומה שהביא מהר"ן מה' קידושין נמי לאו ראייה היא דהתם ס"ס לא נחתי התם להכי ולא כהו חלה לומר דע"ל נאמן היתמיא דוקא ומ"ל כהו נכר זו מנוקת היינו ה"י דאיכא כאן ב' תמיכות אחת מנוקת ואחת שאינה מנוקת ואומר זו מנוקת או אפשר דע"ל לתוס' דקדושין כדעת רבי אליעזר ממזין שהובא במרדכי ובהגהת אש"י ס"ק דחולין דעובד כוכבים נאמן באיסור חפילו היכא דליחזוק איסורא ע"ס . ומה שהביא מבע"ש בכל יום כו' ככר ידוע דבכר שאינו מנין לא שייך בו מנהג וכמ"ל הרמב"ם ס"ס י"א מה"ל מחלוקת אסורי' וגם אפשר דאם אירע לפעמים שפאמינו לאדם כך ולא היה שלו היינו משום שהיה המנוקע בעיר והיה אפשר שישאלו או אפילו אינו בעיר יודוע שאין מקו' בלא ו"ל או שנים כמו שכתבתי אין רגילין מנקרי הכשר בזמן הזה רק אחד מעיר ושנים ממשפח' שבקאי וניקרו והוא מילת' דעבד' לגלוי' דלא מקרי כהאי אפשר לנשיאיה ודמי דלא לומר ממה שפלוני דככה"ל ודאי מהימן : (שם) במ"י ס"ק ז' וז"ל נראה דאין להקל בזה כו' . מלמד

העדלחו אסור מספק ול' הרב כך פרשנו ח"ט"ג דבעלמא לא משכחה לה דנאמן לאסור הכא משכחה לה דנאמן חפי' לאסור ח"ט"ג דבלחו הכי אסור מספק מכל מקום חשיב בעדותו ודאי איסור וכ"מ לענין ס"ס ודוק : ב"ז זה היתר וזה איסור . דאע"ג דליחזוק איסורא במקום הזה נ"מ כהאי תמיכה לא ליחזוק איסורא ע"ס : כ"ח אפילו היבא דאיתחזק איסורא . והואיל ובידו לחקנו הר"ס"ם פרק הנקוין חילוק ד' והכי מוכח בש"ס ר"פ האשה רבה : כ"ט ואשה כו' בדבר איסור . אפילו איסור דאורייתא לומר חקנתיו והיינו היבא דזידה לחקנו או שהוא שלה דאל"כ לא עדיפא מעד אחד דאינו נאמן הואיל וליחזוק איסורא וכמו שכתבתי וכן הוא בר"ן ע"ס ובתו' פ"ק דפסחים (דף ד' ע"ב)

ועיין בתשובת מהרי"ו ס"ס כ"ה : ל' או איסור . וכן דבר שיש בו ערחה אין הנשים נאמנות דנשים עלוליות הן כדכתבו התוספות (שם) וכן קבלתי שאין הנשים נאמנות על ניקור האחוריים כי אין לך מילתא דטריחא יותר מנמו ומפני עלולותם לא יפספשו כ"כ ומ"ל הנחזרים שהנשים נאמנות בניקור בשהם ניקור קאמרי' להיינו הפנים כ"כ מהרש"ל פ"ק דחולין ס' ז' וע"ל ס' פ"ד ס"ק ל"ד : ל"א קטן אין לו דין עד כו' . בתשובת ריב"ש סימן רמ"ה משמע דמייירי כשאין הבע"ד שותק ומודה חלה שאינו יודע אבל בשותק מחמת הודאה משמע דנאמן והריב"ש קאי בשמעת הרשב"א וסייעתו דלעיל ס"ק ט"ו דע"ל נאמן חפי' חונק

(ג"ז ע"ס) ולא היו כהן (יג) ב' תמיכות אחת של איסור ואחת של היסור נאמן העד לומר ב"ז זה (יע) יהיה זה איסור (הר"ן ע"ס) ואדם נאמן על שלו כ"ח חפי' היבא דליחזוק איסורא (שם באש"ר"י) וע"י לעיל ה"י ק"ט דין החשוד על הדבר אם מעיד עליו . [כ"ו] וע"י לקמן סימן קפ"ה מי שאומר (ז) (יד) פלוני חכם (מ"ו) הכשיר לי זה והחכם כופר . [כ"ז] וע"י באזן העזר סימן קנ"ב אם אמרי' לגבי עדות שהפה שאמר הוא הפה שהחיר כ"ח [כ"ח] ואשה (כ) נאמנת בדבר איסור לומר חקנתיו (ר"ן פרק האומר וריש חולין) . ודוקא בודאי איסור כגון ניקור בשל וכדומה לו אבל בספק שמה אין כאן איסור כגון שריפה לבקר דגים עמאים מעהורים (א"ו הארוך) ל' או איסור שיש בו (פ"ה) גדלים להקל (שם בר"ן) אין חשה נאמנת דאשה דעתה קלה להקל ל"א [כ"ט] קטן אין לו דין עד להיות נאמן באיסורין (ריב"ש סימן

בטבל וכיוצא בו שהיה אסור בודאי כולו לחזוק קודם החיקון ולת היה שום היסור החיקון בכל הכרי בזה אמרי' כיון דליחזוק איסורא בודאי אין עד אחד נאמן להוסיפו מחזקתו להחירא חבל בשל שאינו מנוקד הא לא ליחזוק הבשר לאיסור כלל חלה משום גידים או חלב שיש בו דבר זה ואסור מחמת ספק ודאי דומה למ"ס ח"כ דאם היו כהן שתי תמיכות א' של היסור וא' של איסור עד אחד נאמן לומר זהו של היסור וזהו פשוט דאפילו היו הסיסור והאיסור ממוזרים שייך דין זה והיינו ממש הדין שזכרתי בצ"ש שאינו מנוקד לאסור מכה ספק שמה יפגע באיסור ומש' שהוא מותר אחר החיקון היה מותר גם קודם החיקון חלה שלא היה מזכיר ואין שייך כאן לומר דליחזוק האיסור בודאי כהאי

תמיכה . ועוד ראיינו מדברי הר"ס פ' גיד הנשה שכ' וז"ל חבל ידך כולה בחזקת היסור קיימה חוץ מן הגיד כו' עכ"ל וכן מבואר עוד מדברי הר"ן פרק הנקוין דאם היו במקולין טרפה וכשרה ואמר עד אחד חתיכה זו כשרה נאמן ח"ט"ג דליחזוק איסורא כאן מ"מ כיון דלא ליחזוק בחתיכה זו נאמן עכ"ל ה"ג הא הבשר לא ליחזוק לאיסור מלד עלמא חלה מכה תערובת איסור שבו ממוזר ועל זה פשיטא נאמן עד אחד לומר שזהו הסיסור והאיסור אין בו כיון שהאיסור לא היה ודאי . וכן יראה מדברי התוספות פרק ג' דקידושין (דף ס"ה) דיבור המהחיל נטמאו כו' וז"ל עד אחד נאמן היינו דוקא להחיר כגון בשל זו מנוקרת או חתיכה זו של שומן כו' וזהו ע"כ חפי' אין בידי לתקן כמו גבי שומן

וע"כ לומר דאלו נקראו בכלל שלא הייתה חזקה לא להיתר ולא לאיסור מתחלה מ"ה נאמן בכל גווי' להיתר בזה . (*) וכן מעשה בכל יום שמתמינים לכל אדם לומר שזהו בשר מנוקד ואוכלין על פיו וח"ט"פ שאותו שהבשר בידי אינו יכול לנקר ולפי הג"ה זו היא לן לחזוק דכיון שאין בידי אינו נאמן חלה ודאי כדפרישתי : (ז) פלוני החכם הבשיר לי . בד"מ כתב וז"ל מעשה בא לפניו בראובן שתיקן חמאה לשמעון ושמעון מכר חמאה הרבה בחזקת כשרות ואמר שראובן חקנה ונתנה לו כולה בחזקת כשרות וראובן אמר שלא נהן לו כולה בחזקת כשרות רק מקלחה והשאר אמר בפירוש שהיא אסורה ושמעון מכחישו והקלו בדבר הואיל וחמאה של עובד כוכבים רבים המחירים בה ובקלת מקומות נוהגים בה היסור אבל בשאר איסורים נראה לי שהוא אסור דמני להא דפלוני תיקן לי את הכרי שאם אמר לא חקנתיו דאסור ואין לחלק דוקא דליחזוק איסורא כזה דאם כן היה לו למנות ט"ו דינים ולא י"ד חלה דאין לחלק בזה עכ"ל של ד"מ . ובדרישה העתיק לשון ד"מ שסידר י"ד דינים עפ"י המרדכי ואש"ר"י והעתיק גם מעשה זה כאלו הוא מן המרדכי ואש"ר"י ובחמנה הוא דברי ד"מ . (*) ולע"ד נראה דאין להקל בזה דהא אמרי' בסעיף א' בדבר שהיה כבר בידי שוב אינו יכול להכחיש אם אמר בפעם הראשון והרי זה פעם הראשון וכל שכן בזה דהא ודאי שיקרא אמר כיון שהולה החיקון בראובן וראובן מכחישו וכמ"ל הר"ס"ם בפרק הנקוין דכאן אין שייך שהחמיה החורה עד אחד בשנים כיון שמודה שפלוני חיקנו והוא מכחישו אם כן אין כאן חלה תערובת חמאה של עובד כוכבים בחמאה של ישראל ואף על גב דבסימן קט"ו סעיף א' כתב רמ"א דתערובת חמאה מותר היינו ברוב היסור דאם כן אפילו היה שמעון מודה לראובן היה לו להחיר כאן ומכל מקום נראה דחשבינן לשמעון כאן לפוטע שעירב איסור בהיתר והוא משקר בדבריו על כן יש להחמיר עליו לאסור כל החמאה שלו דזה גרע מנבטל איסור לכתחלה שמוזכר ס' ז"ט סעיף ה' כן נראה לע"ד . אחר זה נדפסו תשובת רמ"א וכתב שם בסימן ס"ו דין דחמאה והרגיש בקושיא זאת מדברי הר"ס"ם פרק הנקוין וכתב על זה דשאני החס דכרי בחזקת איסור בטל אבל היבא דלא ליחזוק איסורא מהימן והוא המודה מלד כיון דאין נאמנות לזה כיון שאותו פלוני מכחישו מה יועיל כאן לא ליחזוק איסורא חלה ליה נאמנות של זה בעל החמאה והוי ליה כחמאה של מי שאין לו נאמנות וחו דהרי הר"ס"ם זכר שם שאר דינים וחילק צ"ס בין ליחזוק איסורא או לא ובה

וע"כ לומר דאלו נקראו בכלל שלא הייתה חזקה לא להיתר ולא לאיסור מתחלה מ"ה נאמן בכל גווי' להיתר בזה . (*) וכן מעשה בכל יום שמתמינים לכל אדם לומר שזהו בשר מנוקד ואוכלין על פיו וח"ט"פ שאותו שהבשר בידי אינו יכול לנקר ולפי הג"ה זו היא לן לחזוק דכיון שאין בידי אינו נאמן חלה ודאי כדפרישתי : (ז) פלוני החכם הבשיר לי . בד"מ כתב וז"ל מעשה בא לפניו בראובן שתיקן חמאה לשמעון ושמעון מכר חמאה הרבה בחזקת כשרות ואמר שראובן חקנה ונתנה לו כולה בחזקת כשרות וראובן אמר שלא נהן לו כולה בחזקת כשרות רק מקלחה והשאר אמר בפירוש שהיא אסורה ושמעון מכחישו והקלו בדבר הואיל וחמאה של עובד כוכבים רבים המחירים בה ובקלת מקומות נוהגים בה היסור אבל בשאר איסורים נראה לי שהוא אסור דמני להא דפלוני תיקן לי את הכרי שאם אמר לא חקנתיו דאסור ואין לחלק דוקא דליחזוק איסורא כזה דאם כן היה לו למנות ט"ו דינים ולא י"ד חלה דאין לחלק בזה עכ"ל של ד"מ . ובדרישה העתיק לשון ד"מ שסידר י"ד דינים עפ"י המרדכי ואש"ר"י והעתיק גם מעשה זה כאלו הוא מן המרדכי ואש"ר"י ובחמנה הוא דברי ד"מ . (*) ולע"ד נראה דאין להקל בזה דהא אמרי' בסעיף א' בדבר שהיה כבר בידי שוב אינו יכול להכחיש אם אמר בפעם הראשון והרי זה פעם הראשון וכל שכן בזה דהא ודאי שיקרא אמר כיון שהולה החיקון בראובן וראובן מכחישו וכמ"ל הר"ס"ם בפרק הנקוין דכאן אין שייך שהחמיה החורה עד אחד בשנים כיון שמודה שפלוני חיקנו והוא מכחישו אם כן אין כאן חלה תערובת חמאה של עובד כוכבים בחמאה של ישראל ואף על גב דבסימן קט"ו סעיף א' כתב רמ"א דתערובת חמאה מותר היינו ברוב היסור דאם כן אפילו היה שמעון מודה לראובן היה לו להחיר כאן ומכל מקום נראה דחשבינן לשמעון כאן לפוטע שעירב איסור בהיתר והוא משקר בדבריו על כן יש להחמיר עליו לאסור כל החמאה שלו דזה גרע מנבטל איסור לכתחלה שמוזכר ס' ז"ט סעיף ה' כן נראה לע"ד . אחר זה נדפסו תשובת רמ"א וכתב שם בסימן ס"ו דין דחמאה והרגיש בקושיא זאת מדברי הר"ס"ם פרק הנקוין וכתב על זה דשאני החס דכרי בחזקת איסור בטל אבל היבא דלא ליחזוק איסורא מהימן והוא המודה מלד כיון דאין נאמנות לזה כיון שאותו פלוני מכחישו מה יועיל כאן לא ליחזוק איסורא חלה ליה נאמנות של זה בעל החמאה והוי ליה כחמאה של מי שאין לו נאמנות וחו דהרי הר"ס"ם זכר שם שאר דינים וחילק צ"ס בין ליחזוק איסורא או לא ובה

המרדכי ריש חולין ס' תתמ"ד ושיטה אחרת לו ע"ש (ע"ב) : [כ"ו] וע"ל ס' קפ"ה . כמ"ש בתרבות ע"ב א' : [כ"ז] ועבא"ה כו' . שם בפתני' י"ח ב' : [כ"ח] ואשה נאמנת כו' . עתוס' דפסחים ד' ב' ד"ה היסנהו כו' וז"ש ודוקא כו' ור"ל באיסור דאורייתא דבדרבנן מהימנא אף בה"ג כמ"ש וכן בקטן . כמ"ש למטה : (ליקוט) ואשה נאמנת . בדבר כו' . בירושלמי פ"ק דפסחים אהיה דהכל נאמנים כו' לית כאן נשים מתוך שהן עצלניות ברקות כל שהן ופי' בת"ה דה"ק לית כאן נשים דאפילו בדאורייתא שהיינו ומשני מתוך שהן כו' ולכן כה"ל לא מהיינו בדאורייתא ודוקא בדרבנן ועברא"ה שם שפטרש לית כאן כו' שאינו נאמנת אפילו בדרבנן ע"ש (ע"ב) : (ליקוט) ואשה נאמנת כו' . ר"ל במה שבירדה לחקנו כמו באיש וראיה משחיפה דמהיימנא דבתרבות ע"ב א' פאכילתו שאינו מושר

המרדכי ריש חולין ס' תתמ"ד ושיטה אחרת לו ע"ש (ע"ב) : [כ"ו] וע"ל ס' קפ"ה . כמ"ש בתרבות ע"ב א' : [כ"ז] ועבא"ה כו' . שם בפתני' י"ח ב' : [כ"ח] ואשה נאמנת כו' . עתוס' דפסחים ד' ב' ד"ה היסנהו כו' וז"ש ודוקא כו' ור"ל באיסור דאורייתא דבדרבנן מהימנא אף בה"ג כמ"ש וכן בקטן . כמ"ש למטה : (ליקוט) ואשה נאמנת . בדבר כו' . בירושלמי פ"ק דפסחים אהיה דהכל נאמנים כו' לית כאן נשים מתוך שהן עצלניות ברקות כל שהן ופי' בת"ה דה"ק לית כאן נשים דאפילו בדאורייתא שהיינו ומשני מתוך שהן כו' ולכן כה"ל לא מהיינו בדאורייתא ודוקא בדרבנן ועברא"ה שם שפטרש לית כאן כו' שאינו נאמנת אפילו בדרבנן ע"ש (ע"ב) : (ליקוט) ואשה נאמנת כו' . ר"ל במה שבירדה לחקנו כמו באיש וראיה משחיפה דמהיימנא דבתרבות ע"ב א' פאכילתו שאינו מושר

חידושי הגרשוני
(ס' קכ"ו במ"י ס"ק ר' וכן מעשה בכל יום שמתמינים לכל אדם לומר שזהו בשר מנוקד ואוכלין על פיו וח"ט"פ שאותו שהבשר בידי אינו יכול לנקר ולפי הג"ה זו היא לן לחזוק דכיון שאין בידי אינו נאמן חלה ודאי כדפרישתי : (ז) פלוני החכם הבשיר לי . בד"מ כתב וז"ל מעשה בא לפניו בראובן שתיקן חמאה לשמעון ושמעון מכר חמאה הרבה בחזקת כשרות ואמר שראובן חקנה ונתנה לו כולה בחזקת כשרות וראובן אמר שלא נהן לו כולה בחזקת כשרות רק מקלחה והשאר אמר בפירוש שהיא אסורה ושמעון מכחישו והקלו בדבר הואיל וחמאה של עובד כוכבים רבים המחירים בה ובקלת מקומות נוהגים בה היסור אבל בשאר איסורים נראה לי שהוא אסור דמני להא דפלוני תיקן לי את הכרי שאם אמר לא חקנתיו דאסור ואין לחלק דוקא דליחזוק איסורא כזה דאם כן היה לו למנות ט"ו דינים ולא י"ד חלה דאין לחלק בזה עכ"ל של ד"מ . ובדרישה העתיק לשון ד"מ שסידר י"ד דינים עפ"י המרדכי ואש"ר"י והעתיק גם מעשה זה כאלו הוא מן המרדכי ואש"ר"י ובחמנה הוא דברי ד"מ . (*) ולע"ד נראה דאין להקל בזה דהא אמרי' בסעיף א' בדבר שהיה כבר בידי שוב אינו יכול להכחיש אם אמר בפעם הראשון והרי זה פעם הראשון וכל שכן בזה דהא ודאי שיקרא אמר כיון שהולה החיקון בראובן וראובן מכחישו וכמ"ל הר"ס"ם בפרק הנקוין דכאן אין שייך שהחמיה החורה עד אחד בשנים כיון שמודה שפלוני חיקנו והוא מכחישו אם כן אין כאן חלה תערובת חמאה של עובד כוכבים בחמאה של ישראל ואף על גב דבסימן קט"ו סעיף א' כתב רמ"א דתערובת חמאה מותר היינו ברוב היסור דאם כן אפילו היה שמעון מודה לראובן היה לו להחיר כאן ומכל מקום נראה דחשבינן לשמעון כאן לפוטע שעירב איסור בהיתר והוא משקר בדבריו על כן יש להחמיר עליו לאסור כל החמאה שלו דזה גרע מנבטל איסור לכתחלה שמוזכר ס' ז"ט סעיף ה' כן נראה לע"ד . אחר זה נדפסו תשובת רמ"א וכתב שם בסימן ס"ו דין דחמאה והרגיש בקושיא זאת מדברי הר"ס"ם פרק הנקוין וכתב על זה דשאני החס דכרי בחזקת איסור בטל אבל היבא דלא ליחזוק איסורא מהימן והוא המודה מלד כיון דאין נאמנות לזה כיון שאותו פלוני מכחישו מה יועיל כאן לא ליחזוק איסורא חלה ליה נאמנות של זה בעל החמאה והוי ליה כחמאה של מי שאין לו נאמנות וחו דהרי הר"ס"ם זכר שם שאר דינים וחילק צ"ס בין ליחזוק איסורא או לא ובה

וע"כ לומר דאלו נקראו בכלל שלא הייתה חזקה לא להיתר ולא לאיסור מתחלה מ"ה נאמן בכל גווי' להיתר בזה . (*) וכן מעשה בכל יום שמתמינים לכל אדם לומר שזהו בשר מנוקד ואוכלין על פיו וח"ט"פ שאותו שהבשר בידי אינו יכול לנקר ולפי הג"ה זו היא לן לחזוק דכיון שאין בידי אינו נאמן חלה ודאי כדפרישתי : (ז) פלוני החכם הבשיר לי . בד"מ כתב וז"ל מעשה בא לפניו בראובן שתיקן חמאה לשמעון ושמעון מכר חמאה הרבה בחזקת כשרות ואמר שראובן חקנה ונתנה לו כולה בחזקת כשרות וראובן אמר שלא נהן לו כולה בחזקת כשרות רק מקלחה והשאר אמר בפירוש שהיא אסורה ושמעון מכחישו והקלו בדבר הואיל וחמאה של עובד כוכבים רבים המחירים בה ובקלת מקומות נוהגים בה היסור אבל בשאר איסורים נראה לי שהוא אסור דמני להא דפלוני תיקן לי את הכרי שאם אמר לא חקנתיו דאסור ואין לחלק דוקא דליחזוק איסורא כזה דאם כן היה לו למנות ט"ו דינים ולא י"ד חלה דאין לחלק בזה עכ"ל של ד"מ . ובדרישה העתיק לשון ד"מ שסידר י"ד דינים עפ"י המרדכי ואש"ר"י והעתיק גם מעשה זה כאלו הוא מן המרדכי ואש"ר"י ובחמנה הוא דברי ד"מ . (*) ולע"ד נראה דאין להקל בזה דהא אמרי' בסעיף א' בדבר שהיה כבר בידי שוב אינו יכול להכחיש אם אמר בפעם הראשון והרי זה פעם הראשון וכל שכן בזה דהא ודאי שיקרא אמר כיון שהולה החיקון בראובן וראובן מכחישו וכמ"ל הר"ס"ם בפרק הנקוין דכאן אין שייך שהחמיה החורה עד אחד בשנים כיון שמודה שפלוני חיקנו והוא מכחישו אם כן אין כאן חלה תערובת חמאה של עובד כוכבים בחמאה של ישראל ואף על גב דבסימן קט"ו סעיף א' כתב רמ"א דתערובת חמאה מותר היינו ברוב היסור דאם כן אפילו היה שמעון מודה לראובן היה לו להחיר כאן ומכל מקום נראה דחשבינן לשמעון כאן לפוטע שעירב איסור בהיתר והוא משקר בדבריו על כן יש להחמיר עליו לאסור כל החמאה שלו דזה גרע מנבטל איסור לכתחלה שמוזכר ס' ז"ט סעיף ה' כן נראה לע"ד . אחר זה נדפסו תשובת רמ"א וכתב שם בסימן ס"ו דין דחמאה והרגיש בקושיא זאת מדברי הר"ס"ם פרק הנקוין וכתב על זה דשאני החס דכרי בחזקת איסור בטל אבל היבא דלא ליחזוק איסורא מהימן והוא המודה מלד כיון דאין נאמנות לזה כיון שאותו פלוני מכחישו מה יועיל כאן לא ליחזוק איסורא חלה ליה נאמנות של זה בעל החמאה והוי ליה כחמאה של מי שאין לו נאמנות וחו דהרי הר"ס"ם זכר שם שאר דינים וחילק צ"ס בין ליחזוק איסורא או לא ובה

המרדכי ריש חולין ס' תתמ"ד ושיטה אחרת לו ע"ש (ע"ב) : [כ"ו] וע"ל ס' קפ"ה . כמ"ש בתרבות ע"ב א' : [כ"ז] ועבא"ה כו' . שם בפתני' י"ח ב' : [כ"ח] ואשה נאמנת כו' . עתוס' דפסחים ד' ב' ד"ה היסנהו כו' וז"ש ודוקא כו' ור"ל באיסור דאורייתא דבדרבנן מהימנא אף בה"ג כמ"ש וכן בקטן . כמ"ש למטה : (ליקוט) ואשה נאמנת . בדבר כו' . בירושלמי פ"ק דפסחים אהיה דהכל נאמנים כו' לית כאן נשים מתוך שהן עצלניות ברקות כל שהן ופי' בת"ה דה"ק לית כאן נשים דאפילו בדאורייתא שהיינו ומשני מתוך שהן כו' ולכן כה"ל לא מהיינו בדאורייתא ודוקא בדרבנן ועברא"ה שם שפטרש לית כאן כו' שאינו נאמנת אפילו בדרבנן ע"ש (ע"ב) : (ליקוט) ואשה נאמנת כו' . ר"ל במה שבירדה לחקנו כמו באיש וראיה משחיפה דמהיימנא דבתרבות ע"ב א' פאכילתו שאינו מושר

המרדכי ריש חולין ס' תתמ"ד ושיטה אחרת לו ע"ש (ע"ב) : [כ"ו] וע"ל ס' קפ"ה . כמ"ש בתרבות ע"ב א' : [כ"ז] ועבא"ה כו' . שם בפתני' י"ח ב' : [כ"ח] ואשה נאמנת כו' . עתוס' דפסחים ד' ב' ד"ה היסנהו כו' וז"ש ודוקא כו' ור"ל באיסור דאורייתא דבדרבנן מהימנא אף בה"ג כמ"ש וכן בקטן . כמ"ש למטה : (ליקוט) ואשה נאמנת . בדבר כו' . בירושלמי פ"ק דפסחים אהיה דהכל נאמנים כו' לית כאן נשים מתוך שהן עצלניות ברקות כל שהן ופי' בת"ה דה"ק לית כאן נשים דאפילו בדאורייתא שהיינו ומשני מתוך שהן כו' ולכן כה"ל לא מהיינו בדאורייתא ודוקא בדרבנן ועברא"ה שם שפטרש לית כאן כו' שאינו נאמנת אפילו בדרבנן ע"ש (ע"ב) : (ליקוט) ואשה נאמנת כו' . ר"ל במה שבירדה לחקנו כמו באיש וראיה משחיפה דמהיימנא דבתרבות ע"ב א' פאכילתו שאינו מושר

במה יהונתן
כ"מ שמי אמר שלח אחוה ואיכה לכווי' לכן מהימנא ולטוס ריבסא אינו מוכן כלל דמיון בין יין נסך לנעול מוס דכשנלמה חס ח"ל חמה ב"מ וכיון דיכול להרחיק ולכיר חייך ומיד בשעה שא"ל חמה ב"מ ואחישו מברך נראה קת שמתמין לדבריו לכן לכווי' לכר משא"כ גבי יו"ג דא"ל בא ואראך שאינו יכול לכר כשעת אמירה וא"ל אם אינו מכר לית חס האמנה כלל דמי אמר שאינו רז' הסטריה ולכר הדין אף מ"מ חס' מדמי להדדי ולפי' לכן כתבו רמ"א בלשון וי"א דלאו ש"ס ערוך הוא דשפיר איכה לחלק בין יו"ג לב"מ כג"ל וק"ל :

יד אפרים
וש"מ שבז"י ח"ג ס' ע"א כפועל לעשות יין והכשר ולקח שכירותו ובעל היין מכרו בחזקת כשר והכרית הרבה ועכשו הסופר אומר שאותו יין נתחבר בפשיטתו ומורה על הטליו ורואה להחיר הסכירות העולה סך רב עד ר"ט נראה דאע"פ שאם היה ביד הראשון היה נאמן כמבואר בסו' קכ"ו משא"כ שכבר מכרו והכרית משון סרנס אם חמה מאתיו להסופר לחת מנה ממנו ע"ש ע"א . וראה מגיעין שאלו ס"ת ביד מי כו' וכיון דיו"ג בזה"ל דרענן אין להחמיר כולי האי ע"ש :

פתחי תשובה
(יג) ב' תמיכות כו' . ע' כהסוכה וז"ל חלק אה"ע סופ"ם ע"ס שכתב דזה דוקא אם נתערב מד כהו לכל אם נתערב מד של היסור כתיב דאיסור ובה ע"ל לטעוד שמכיר איהו מהם של היסור בדבר נריך תלמוד אם נאמן דהרי זהו אחד אינו נאמן בליחזוק איסורא ורובא עיינו מחזקה ואף דמעשים בכל זוס לקנות בשר מקצב ששחתו לו כמה בהמות ורובם נתקרו בדין משום דהרי אף בליחזוק איסורא כמה שבידו נאמן והרי ביד הקצב לשמור שלא יתערבו זו בזו אבל כ"ד כיון שכבר נתערבו כולל אין בידי ע"ש (ע"ב) : (ליקוט) פלוני חכם . עט"ו ועיין בשו"ת א"ח פנים מאירות חלק כ' ס' קט"ו : (מ"ו) הכשיר לי . ע' כהסוכה תפארת לני ח' יו"ד סימן

המרדכי ריש חולין ס' תתמ"ד ושיטה אחרת לו ע"ש (ע"ב) : [כ"ו] וע"ל ס' קפ"ה . כמ"ש בתרבות ע"ב א' : [כ"ז] ועבא"ה כו' . שם בפתני' י"ח ב' : [כ"ח] ואשה נאמנת כו' . עתוס' דפסחים ד' ב' ד"ה היסנהו כו' וז"ש ודוקא כו' ור"ל באיסור דאורייתא דבדרבנן מהימנא אף בה"ג כמ"ש וכן בקטן . כמ"ש למטה : (ליקוט) ואשה נאמנת . בדבר כו' . בירושלמי פ"ק דפסחים אהיה דהכל נאמנים כו' לית כאן נשים מתוך שהן עצלניות ברקות כל שהן ופי' בת"ה דה"ק לית כאן נשים דאפילו בדאורייתא שהיינו ומשני מתוך שהן כו' ולכן כה"ל לא מהיינו בדאורייתא ודוקא בדרבנן ועברא"ה שם שפטרש לית כאן כו' שאינו נאמנת אפילו בדרבנן ע"ש (ע"ב) : (ליקוט) ואשה נאמנת כו' . ר"ל במה שבירדה לחקנו כמו באיש וראיה משחיפה דמהיימנא דבתרבות ע"ב א' פאכילתו שאינו מושר

שנולד לך ספק והוא שותק ולךך הוי כהודאה אבל בלא"ה לא הוי כהודאה ולכאורה נראה כוונת הרמב"ם דלא כה"ש והל"מ שספק בסי"כ מיל' מעשר המוכר סירות לתכירו ואחר שיהא מתי' אמר ללוקח טבל כן אסורת הדין דאינו נאמן משמע דאינו מחוייב להאמינו כשאינו יודע וז"ל דהיינו שמלמדיו ואותו שאמר בכירות שאינו מאמינו כמ"ס בבב"ב ע"ס דל"כ חלה משמחה חממה שאינו יודע דאמרי' לאמר ורי"א בריהו רבנן דבבב"ב ע"ס

יד אברהם
שעלת בידו הוא דחוי כבע"ד ועיין ריש פרק האשה רבה אי טבל דירייה משום דבירו לחקנו וכן מקשה על הקדש אי דירייה משום דבירו . לאתשרי' וקשה למה לו פשע ביד תיפסק לי שוהא שלו וי"ל דחקיש יבא פרשותו לחקדש ואינו של וגם טבל חלק כהנים שבו אינו שלו וקשה דא קודם שהקדיש וכן הטבל

גליון מהרש"א
בעלת בידו הוא דחוי כבע"ד ועיין ריש פרק האשה רבה אי טבל דירייה משום דבירו לחקנו וכן מקשה על הקדש אי דירייה משום דבירו . לאתשרי' וקשה למה לו פשע ביד תיפסק לי שוהא שלו וי"ל דחקיש יבא פרשותו לחקדש ואינו של וגם טבל חלק כהנים שבו אינו שלו וקשה דא קודם שהקדיש וכן הטבל

המרדכי ריש חולין ס' תתמ"ד ושיטה אחרת לו ע"ש (ע"ב) : [כ"ו] וע"ל ס' קפ"ה . כמ"ש בתרבות ע"ב א' : [כ"ז] ועבא"ה כו' . שם בפתני' י"ח ב' : [כ"ח] ואשה נאמנת כו' . עתוס' דפסחים ד' ב' ד"ה היסנהו כו' וז"ש ודוקא כו' ור"ל באיסור דאורייתא דבדרבנן מהימנא אף בה"ג כמ"ש וכן בקטן . כמ"ש למטה : (ליקוט) ואשה נאמנת . בדבר כו' . בירושלמי פ"ק דפסחים אהיה דהכל נאמנים כו' לית כאן נשים מתוך שהן עצלניות ברקות כל שהן ופי' בת"ה דה"ק לית כאן נשים דאפילו בדאורייתא שהיינו ומשני מתוך שהן כו' ולכן כה"ל לא מהיינו בדאורייתא ודוקא בדרבנן ועברא"ה שם שפטרש לית כאן כו' שאינו נאמנת אפילו בדרבנן ע"ש (ע"ב) : (ליקוט) ואשה נאמנת כו' . ר"ל במה שבירדה לחקנו כמו באיש וראיה משחיפה דמהיימנא דבתרבות ע"ב א' פאכילתו שאינו מושר